

TEZA:

Naruszenie prawa do obrony Obwinionego, określone w art. 6 k.p.k. w zw. z art. 74¹ ustawy o radcach prawnych, polegało na przeprowadzeniu rozprawy pod nieobecność obwinionego w sytuacji złożenia przez niego wniosku o odroczenie terminu rozprawy ze wskazaniem okoliczności uniemożliwiającej udział w rozprawie, w związku z wprowadzeniem w dniu 13 grudnia 2021 r. nauki zdalnej w szkołach w okresie od 20 grudnia 2021 r. do 9 stycznia 2022 r. z powodu z zagrożenia COVID-19, co skutkowało koniecznością sprawowania opieki nad małoletnimi dziećmi. Wobec powyższego orzeczenie należało uchylić i przekazać sprawę do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji.

WO - 80/22**ORZECZENIE****z dnia 11 października 2022 r.****Wyższy Sąd Dyscyplinarny Krajowej Izby Radców Prawnych w Warszawie
w składzie:**

Przewodniczący: S WSD Krzysztof Górecki /sprawozdawca/

Sędziowie: S WSD Arkadiusz Sawala

S WSD Joanna Pilewska

Protokolant: Piotr Ciepiński

przy udziale Zastępcy Głównego Rzecznika Dyscyplinarnego Dariusza Drozdowskiego
po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 11 października 2022 r. sprawy radcy prawnego W. S.,
nr wpisu (...)

obwinionego o popełnienie przewinienia dyscyplinarnego polegającego na naruszeniu zasad etyki
radcy prawnego - art. 64 ustawy o radcach prawnych w związku z art. 6, art. 8, art. 11 ust. 1 i 2,
art. 12 ust. 1, art. 36 ust. 2, art. 43 ust. 2 i art. 47 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego

z powodu odwołania obwinionego od orzeczenia Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego OIRP z dnia
21 grudnia 2021 r., sygn. akt D 42/XI/21

orzeka:

1. uchyla zaskarżone orzeczenie i sprawę przekazuje do ponownego rozpoznania Okręgowemu Sądowi Dyscyplinarnemu OIRP,
2. o kosztach postępowania odwoławczego w kwocie 1.800 zł rozstrzygnie Okręgowy Sąd Dyscyplinarny OIRP w przy ponownym rozpoznawaniu sprawy.

Uzasadnienie

Okręgowy Sąd Dyscyplinarny OIRP w sprawie D 42/XI/21 wydał w dniu 21 grudnia 2021 r. orzeczenie, w którym uznał radcę prawnego W. S., nr wpisu (...), za winnego czynu, polegającego na tym, że w okresie od 13 lipca 2017 r. do 1 lutego 2021 r. w C., w sposób przewlekły nie wykonywał czynności polegających na opracowaniu i złożeniu pozwu o zapłatę przeciwko E. C., do wykonania których zobowiązał się wobec mocodawcy Pana Z. C., pomimo iż:

- w dniu 13 lipca 2017 r. odebrał od swego mocodawcy wynagrodzenie w wysokości 1217 zł,
- w dniu 1 sierpnia 2017 r. pobrał od mocodawcy 267 zł tytułem opłaty sądowej i skarbowej,
- w dniu 15 stycznia 2021 r. złożył mocodawcy pisemne oświadczenie, iż do 20 stycznia 2021 r. zostanie złożony pozew lub wniosek o zawiązanie do próby ugodowej w sprawie, jednakże w rozsądnym terminie, pozwu lub wniosku takiego nie opracował i nie złożył, a także, w tymże terminie nie poinformował swojego mocodawcy, iż złożenie takiego powództwa jest nieuzasadnione bądź niewskazane i ostatecznie w dniu 1 lutego 2021 r. rozwiązał łączący go z mocodawcą stosunek pełnomocnictwa, tj. przewinienia dyscyplinarnego z art. 64 ust. 1 ustawy o radcach prawnych w zw. z art. 6, art. 8, art. 12 ust. 1 i art. 47 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego i wymierzył mu za to karę pieniężną w kwocie 8.400.00 zł.

Sąd dyscyplinarny I instancji obciążył też obwinionego kosztami postępowania dyscyplinarnego w kwocie 1.250 zł. Orzeczenie to zaskarżył w całości obwiniony, zarzucając:

1. naruszenie prawa materialnego - art. 64 ust. 1 ustawy o radcach prawnych w zw. z art. 6, art. 8, art. 12 ust. 1 i art. 47 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego poprzez jego zastosowanie i niewłaściwą jego interpretację przez przyjęcie, iż obwiniony w kontakcie z klientem Z. C. postępował w sposób nierzetelny, niezgodny z dobrem klienta, a także, iż rezygnując z prowadzenia sprawy nie zadbał o interes klienta w sytuacji, gdy stosunek pełnomocnictwa został rozwiązany obopólnie, klient oświadczył o braku zastrzeżeń a obwiniony dokonał rozliczenia z klientem;

2. naruszenie przepisów postępowania, które miało bezpośredni wpływ na treść orzeczenia:

- art. 374 k.p.k. - poprzez przeprowadzenie rozprawy pod nieobecność obwinionego w sytuacji jego wniosku o odroczenie terminu ze wskazaniem obiektywnej okoliczności uniemożliwiającej obwinionemu udział w wyznaczonej rozprawie a to w związku z powszechnie dostępną informacją o wprowadzeniu nauki zdalnej w szkołach w okresie od 20 grudnia 2021 r. do 9 stycznia 2022 r. spowodowanej zagrożeniem COVID-19 przez Ministra Edukacji i Nauki,

- art. 7 k.p.k. - poprzez dokonanie oceny zebranego w sprawie materiału dowodowego w sposób dowolny, sprzeczny z zasadami logiki i doświadczenia życiowego oraz niezasadne przypisanie obwinionemu winy podczas gdy materiał dowodowy zgromadzony w sprawie nie daje podstaw do przyjęcia, iż obwiniony dopuścił się zarzucanego mu czynu, w szczególności poprzez ustalenie, iż obwiniony działał na szkodę klienta,

3. błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, który miał bezpośredni wpływ na treść zaskarżonego orzeczenia (art. 438 pkt 4 k.p.k), polegający na całkowitym pominięciu formy rozwiązania pełnomocnictwa, oświadczenia klienta co do braku zastrzeżeń oraz prawidłowego rozliczenia się obwinionego z klientem,

4. naruszenie przepisów postępowania (art. 438 pkt 4 k.p.k.) poprzez wymierzenie obwinionemu rażąco niewspółmiernej kary pieniężnej.

Obwiniony wniósł o zmianę zaskarżonego orzeczenia w całości poprzez uniewinnienie go od zarzucanego czynu, ewentualnie o uchylenie zaskarżonego orzeczenia w całości i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I Instancji.

Wyższy Sąd Dyscyplinarny KIRP ustalił i zważył, co następuje:

Skuteczny okazał się zarzut naruszenia prawa do obrony (art. 6 k.p.k.). Polegało to na przeprowadzeniu rozprawy pod nieobecność obwinionego w sytuacji złożenia przez niego wniosku o odroczenie terminu ze wskazaniem okoliczności uniemożliwiającej udział w rozprawie w dniu 21 grudnia 2021 r. w związku z wprowadzeniem w dniu 13 grudnia 2021 r. nauki zdalnej w szkołach w okresie od 20 grudnia 2021 r. do 9 stycznia 2022 r. z powodu zagrożenia COVID-19, co skutkowało koniecznością sprawowania opieki nad małoletnimi dziećmi (art. 374 k.p.k.). Uzupełnieniem podstaw prawnych mających tu zastosowanie jest przepis ustawy o radcach prawnych regulujący zasady odraczania lub przerwanie rozprawy. Artykuł 683 ust. 2 ustawy

stanowi, iż niestawiennictwo obwinionego lub jego obrońcy na rozprawę nie wstrzymuje rozpoznania sprawy lub przeprowadzenia czynności, chyba że należyście usprawiedliwią oni swoją nieobecność, jednocześnie wnosząc o odroczenie rozprawy. Z ust. 3 art. 683 wynika z kolei, iż należyście usprawiedliwienie nieobecności wymaga wskazania i uprawdopodobnienia wyjątkowych przyczyn tego stanu rzeczy.

Oceniając okoliczności złożenia wspomnianego wniosku należy uznać, że winien on był zostać uwzględniony. Po pierwsze, wniosek wpłynął do OSD na dzień przed rozprawą, tj. 20 grudnia 2021 r. Po drugie, dotyczył przeszkody o nagłym charakterze, bowiem nauka zdalna została wprowadzona właśnie na dzień przed rozprawą. Po trzecie, był to pierwszy termin rozprawy w tej sprawie. Po czwarte, obwiniony zaproponował nowy termin na drugą połowę stycznia 2022 r., a więc niedługo po zakończeniu okresu nauki zdalnej. Zatem, nie spowodowałyby to istotnej zwłoki w postępowaniu. Po piąte wreszcie, akta sprawy dowodzą, że odroczenie rozprawy nie groziłoby w żaden sposób upływem terminu przedawnienia karalności zarzucanego czynu.

Dodatkowo należy podkreślić, że w ocenie Wyższego Sądu Dyscyplinarnego, istotne okoliczności tej sprawy nie zostały do końca wyjaśnione. Chodzi o sposób zakończenia zlecenia i rozwiązania stosunku pełnomocnictwa. Obwiniony twierdzi bowiem, że dokument porozumienia między stronami z dnia 1 lutego 2021 r. (k.5) miał kwitować jego dotychczasowe działania w tej sprawie i świadczyć o tym, że pokrzywdzony nie rościł wobec obwinionego pretensji z tego tytułu. Wobec argumentacji podnoszonej przez obwinionego celowe jest, by przy ponownym rozpoznaniu sprawy umożliwić jednoczesne stawiennictwo na rozprawie obwinionego i pokrzywdzonego i wyjaśnienie okoliczności sporządzenia tego dokumentu oraz tego, co strony rozumiały poprzez zapis zawarty w jego trzecim akapicie.

Wobec naruszenia prawa do obrony poprzez nieodroczenie rozprawy w sytuacji wyjątkowej, przeprowadzenie rozprawy pod nieobecność obwinionego i wydanie orzeczenia w tym samym dniu, co łącznie mogło mieć wpływ na treść orzeczenia (art. 438 pkt 2 k.p.k.) orzeczenie należało uchylić i przekazać sprawę do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji.

Rozpoznawanie przez Wyższy Sąd Dyscyplinarny zarzutów odwołania w zakresie szerszym niż wyżej przedstawiony było bezprzedmiotowe dla dalszego przebiegu postępowania (art. 436 k.p.k.).

O kosztach postępowania Wyższy Sąd Dyscyplinarny orzekł na podstawie art. 70⁶ ust. 1 i 2 ustawy o radcach prawnych w związku z §1 ust. 1 pkt 2 i ust. 2 uchwały Krajowej Rady Radców

Prawnych z dnia 20 marca 2015 r. nr 86/IX/2015, pozostawiając rozstrzygnięcie o tym, kto je poniesie Sądowi I instancji.

Mając na uwadze powyższe, orzeczono jak w sentencji.